

BIULETYN LUBUSKIEGO KLUBU PRZYRODNIKÓW

LUBUSKI KLUB PRZYRODNIKÓW

66-200 Świebodzin, ul. 30 Stycznia 23, tel. 242-81w.17

Nr 42(3/95)

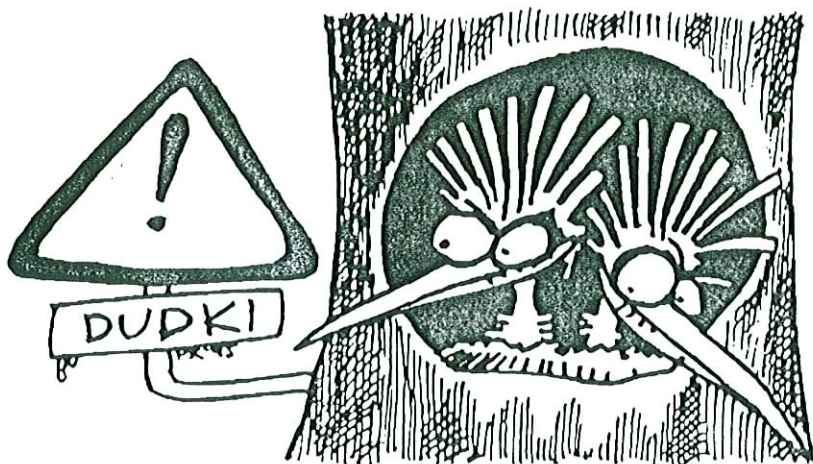

Świebodzin 1995

DUDEK

Dudek *Upupa epops* należy do naszych najsympatyczniejszych ptaków. Bardzo charakterystyczny wygląd - pstrokate brązowo-czarno-białe upierzenie oraz duży ruchliwy czub na głowie sprawiają, że jest on ptakiem ogólnie znanym i łatwo rozpoznawalnym nawet dla osób dalekich od zainteresowań przyrodniczych. Jego charakterystyczny i łatwy do zapamiętania głos "ududud ududud" słychać ze znacznej odległości, najczęściej w dolinach rzecznych ze starymi dziuplastymi drzewami, na skrajach starodrzewów graniczących z łąkami, pastwiskami i zrębami. Odżywia się większymi owadami, przede wszystkim prostoskrzydłymi i chrząszczami.

Gniazdo dudka znaleźć można w dużej, niezbyt wysoko umieszczonej dziupli, najczęściej wierzby lub topoli. Zaglądając do niej lepiej zachować ostrożność - pisklęta używają do obrony cieczy o niezbyt przyjemnym zapachu.

Niestety dudek należy do coraz liczniejszej grupy gatunków, których egzystencja w wyniku zmian powodowanych w środowisku przez człowieka, została silnie zagrożona. W całej Europie, a szczególnie w krajach zachodnich obserwuje się drastyczny spadek liczebności dudka i nie jest wykluczone, że wkrótce podzieli on los spokrewnionej z nim kraski, która na zachodzie, a obecnie już także w całej zachodniej Polsce wyginęła całkowicie.

Na Ziemi Lubuskiej w końcu XIX i początkach XX wieku dudek był pospolitym gatunkiem łągowym, a w okresie pozależowym obserwowano skupienia do 60 ptaków. Stosunkowo liczny był jeszcze w końcu lat 70-tych, np. na obrzeżach przelomowego odcinka doliny Obry stwierdzono wówczas prawie 20 par łągowych. Kilkanaście lat później na wielu ze stwierdzonych wcześniej stanowisk już nie występował. W latach 80-tych na terenie Ziemi Lubuskiej stwierdzono dudka zaledwie w 22 miejscach, choć należy podkreślić, że nie są to zapewne wszystkie stanowiska tego gatunku z terenu regionu.

Jedyną wiarygodną oceną liczebności na większym obszarze jest ocena przeprowadzona przez T. Czwałgę w leśnictwie Nowy Świat koło Sulechowa, gdzie w roku 1989 na obszarze obejmującym 1618 ha różnych typów lasów (głównie borów) 1989 gniazdowało 4 - 5 par. Na uwagę zasługuje niewielka liczebność dudka w dolinie Warty - mimo stosunkowo dokładnej penetracji całego odcinka w latach 1987 - 88 stwierdzono zaledwie kilka stanowisk.

W Wielkopolsce w roku 1995 dudka ogłoszono ptakiem roku. Również na Ziemi Lubuskiej w bieżącym roku zbieracie będziemy wszelkie informacje na temat tego ginącego gatunku. Wszystkich, którzy kiedykolwiek (także w latach ubiegłych) obserwowali dudka prosimy o przesłanie obserwacji, najlepiej (choć niekoniecznie) na kartach Lubuskiej Kartoteki Przyrodniczej. A.J.

Ochrona przyrody w Polsce (5) - obszary chronionego krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu (OCHK) obejmują wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów, w niewielkim stopniu przekształconych przez gospodarkę człowieka. Obszary te mają określone granice i wraz z innymi przestrzennymi formami ochrony przyrody - parkami narodowymi, krajobrazowymi i rezerwatami przyrody, tworzą system obszarów chronionych.

Jak mówi ustawa o ochronie przyrody, zagospodarowanie ich powinno zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Cel, jakiemu służyć ma OCHK, nie jest jednoznacznie określony. Termin "względna równowaga ekologiczna" również jest mało precyzyjny, dlatego pojmimo formalnej ochrony, trudno jest prowadzić na tych obszarach ochronę rzeczywistą. Ogólnie przyjmuje się, że forma ta powinna zabezpieczyć dany obszar przed negatywnymi wpływami przemysłu i komunikacji, aby wykorzystać je do celów turystycznych.

OCHK wyznacza wojewoda w drodze rozporządzenia, określając nazwę obszaru, położenie, odpowiednie ograniczenia, nakazy i zakazy. Ponieważ obejmują one tereny o dużej powierzchni (większe niż parki krajobrazowe), często wykraczające poza województwo. W celu zachowania ciągłości w systemie ochrony krajobrazu, winny być przeprowadzone uzgodnienia z województwami sąsiednimi. Uprawnienia do wyznaczania OCHK mają również organy samorządowe, jeśli tej formy wcześniej nie wprowadził wojewoda.

Dotychczas OCHK wyznaczono w 34 województwach. Zajmują one około 16 % powierzchni kraju.

W województwie gorzowskim OCHK zajmują 31,6 % powierzchni (dane z 1992 r.). Wyznaczone są na Pojezierzu Międzyrzecko - Międzychodzkiem, w rejonie Bukowca (na granicy z woj. zielonogórskim), w okolicy Jeziora Lubniewickiego, na Wysoczyźnie Gorzowskiej, na Pojezierzu Myśliborsko - Barlineckim, na obszarze Puszczy Drawskiej oraz na krawędziach dolin Warty i Odry.

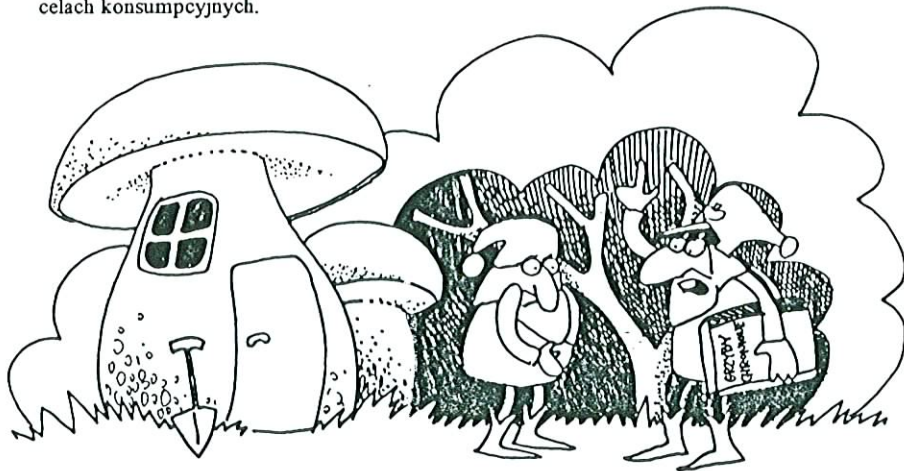
W województwie zielonogórskim OCHK zajmują 27 % powierzchni (dane z 1993 r.). Wyznaczone są głównie na Pojezierzu Lubuskim i Pojezierzu Sławskim, w okolicach Jezior Wolsztyńskich i Zbąszyńsko - Chobienickich, na terenach koło Krosna Odrzańskiego, Lubska, położonych na stokach Wału Zielonogórskiego, na obszarze Wzgórz Dałkowskich oraz Borów Dolnośląskich w rejonie Gozdnic. D.J.

Nowe rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie ochrony gatunkowej roślin

Od końca kwietnia br. obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra OŚZNiL w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 41 poz. 214).

W stosunku do poprzedniego rozporządzenia z 1983 roku, wprowadzono szereg zmian. Najważniejsze z nich to:

1. Rozszerzenie listy roślin podlegających ochronie ścisłej. Znalazły się na niej rośliny figurujące do tej pory na liście roślin chronionych częściowo (grzybień biały, pokrzyk wilcza jagoda, naparstnica purpurowa i zwyczajna, ciemiężycy, zimowit jesienny) oraz rośliny nie objęte do tej pory ochroną (groszek szerokolistny, niektóre gatunki grzybów oraz duża grupa porostów).
2. Objęcie ochroną częściową wszystkich pozostałych (nie objętych ochroną ścisłą) gatunków grzybów. Grzyby jadalne, do tej pory powszechnie zbierane, można pozyskiwać jedynie w celach konsumpcyjnych.

3. Wprowadzenie zapisu o obowiązku podejmowania przez wojewodę działań ochronnych w wypadku zagrożenia roślin podlegających ochronie ścisłej. Charakter tych działań dotyczy prowadzenia czynnej ochrony gatunków, a polegać ma to w szczególności na utrzymywaniu tradycyjnych form gospodarowania na łąkach, gdzie występują zagrożone gatunki, kształtowaniu biotopu dla ochrony zagrożonych gatunków oraz zabiegach związanych z reprodukcją roślin. D.J.

Zajrzyj na strych

... tym razem nie w poszukiwaniu sów ani nietoperzy, lecz starych, jednak nadających się jeszcze do użytku mebli. W Bogdanowie brakuje nam jeszcze 2 - 3 tapczanów (= kanap, łózek piętrowych itp.), kilku stolików, krzesła, ew. foteli oraz tzw. elementów wystroju wnętrz - lampek, stolików, półek, szafek itp. Jeśli coś przeszkadza Ci na strychu, a nam może się przydać prosimy o kontakt - przyjedziemy, obejrzymy i może zabierzemy.

Spis gniazd bociana białego *Ciconia ciconia* na Ziemi Lubuskiej

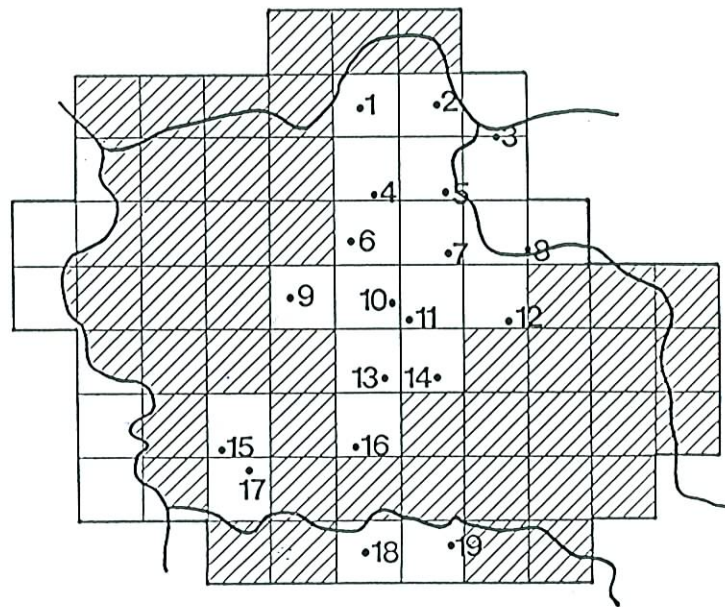
W roku 1994 nasz Lubuski Klub Przyrodników wziął udział w V Międzynarodowym Spisie Gniazd Bociana Białego. Inwentaryzacja przeprowadzona w ubiegłym roku objęła 51 kwadratów siatki UTM (kwadrat o boku 10 x 10 km), tzn. 70 % powierzchni Ziemi Lubuskiej. W tym roku chcielibyśmy zinventaryzować pozostałe 30 %.

Obserwacje będą prowadzone na początku lipca, kiedy na gniazdach znajdują się już na tyle wyrosnięte młode, że bez trudu można je policzyć. Podczas kontroli należy wpisać na odpowiedni formularz (prześlemy zainteresowanym): umiejscowienie gniazda, wynik kontroli (liczbę młodych lub ich brak, itp.), odległość od zabudowań oraz wszelkie inne uwagi (np. wiek gniazda, termin zajęcia przez pary nie wyprowadzające lęgu, inne). Celem akcji jest wykrycie wszystkich gniazd, również tych nie zajętych.

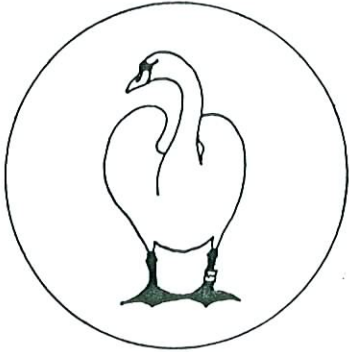
W akcji może wziąć udział każdy, kto zobowiąże się do skontrolowania choćby jednego kwadratu, ale w całości i dokładnie (najlepiej w pobliżu miejsca zamieszkania). Dla ułatwienia poniżej przedstawiamy mapę z kwadratami już skontrolowanymi (pole zakreślane) oraz z tymi, które pozostały jeszcze do sprawdzenia.

Zainteresowanych prosimy o zgłoszenie się do Klubu (telefonicznie, listownie, osobiste - najlepiej w piątki) najpóźniej do końca czerwca, wówczas prześlemy odpowiednie druki oraz mapę z interesującym go terenem. Liczymy na nowych ochotników oraz na tych, którzy brali udział w akcji w roku 1994. M.M.

1. Bolemin
2. Brzozowice
3. Skwierzyna
4. Lubniewice
5. Bledzew
6. Wędrzyn
7. Templewo
8. Międzyrzecz
9. Prześlice
10. Jemiołów
11. Łągów
12. Jordanowo
13. Toporów
14. Mostki
15. Maszewo
16. Bytnica
17. Czarnowice
18. Szczawno
19. Czerwieńsk

Polska Grupa Badawcza Łabędzi - propozycje działań

W ostatnich latach, dzięki rozwojowi ornitologii i aktywnej działalności ornitologów - amatorów, w szybkim tempie poszerza się nasza wiedza o ptakach. Jednocześnie jednak stawiamy sobie coraz to nowe (trudniejsze) pytania. Odpowiedzi na nie są o wiele łatwiejsze, gdy połączy się siły wszystkich ornitologów zainteresowanych określonymi zagadnieniami, czy gatunkami ptaków. Wszystkich, to znaczy nie tylko w Polsce, ale na szczeblu międzynarodowym.

Bardzo ważną instytucją zajmującą się ptakami wodno - błotnymi jest Międzynarodowe Biuro Badań Ptaków Wodno-Błotnych (IWRB) z siedzibą w

Slimbridge w Anglii. Przy IWRB działa wyspecjalizowana Sekcja Badawcza Łabędzi (PSRS). Oficjalnym przedstawicielem Polski w tej Sekcji jest pani dr Maria Wieloch ze Stacji Ornitologicznej IE PAN w Gdańsku. Właśnie z Jej inicjatywy przystąpiono do tworzenia Polskiej Grupy Badawczej Łabędzi, jako "udziałowca" PSRS.

Spotkanie organizacyjne, w którym mieliśmy przyjemność reprezentować Lubuski Klub Przyrodników (i całą Ziemię Lubuską), odbyło się 2.05.1995 r. w Stacji Ornitologicznej w Gdańsku. W pierwszej części spotkania dr M. Wieloch przedstawiła wyniki dotychczasowych badań nad łabędziami w Polsce i Europie. Wystąpienie przybrało charakter wykładu pt. "Wszystko, co wiemy o łabędziach, a czego jeszcze chcielibyśmy się dowiedzieć", który był bardzo interesujący, ponieważ w dużej mierze oparty na materiałach jeszcze nigdzie niepublikowanych. Mieliśmy między innymi okazję zapoznać się z roboczą wersją mapy przedstawiającej rozmieszczenie łabędzi w Polsce w styczniu '95. Dane te zebrano podczas europejskiego liczenia łabędzia krzykliwego i małego (Bewicka) oraz ogólnopolskiego liczenia łabędzia niemego. Na Ziemi Lubuskiej akcja ta była włączona w coroczne styczniowe liczenia ptaków wodnych (z wynikami i uczestnikami zapoznaliśmy się w kolejnym biuletynie). W chwili obecnej wiadomo, że duża część łabędzi niemych, a w przypadku łabędzia krzykliwego prawie wszystkie, w styczniu przebywała w Dolinie Warty (w tym w Rezerwacie Słońsk).

W drugiej części spotkania w Stacji Ornitologicznej omawialiśmy propozycje badań dla powstającej Grupy oraz metody ich realizacji w poszczególnych ośrodkach i regionach. Ponizej przedstawiamy zagadnienia, które będą realizowane przez Klub. Tematyka zamierzonych działań jest bardzo szeroka, a łabędź nie jest ptakiem, którego trzeba szukać z kluczem do oznaczania gatunków w ręce, dlatego mamy wielką nadzieję, że wiele osób (a może każdy?) znajdzie zadanie odpowiadające ich możliwościom, chęciom i zainteresowaniom.

Propozycje badań

1. Ocena liczebności populacji lęgowej łabędzia niemego. Chcielibyśmy, aby badania wstępne odbyły się już w tym roku, natomiast zasadnicze w przyszłym. Będą one dokonywane dwoma sposobami:

a) metodą bardzo zbliżoną do liczeń bocianów - zainteresowane osoby przebadają zbiorniki wodne w określonym kwadracie (lub kwadratach) wyszukując lęgowe pary łabędzi. Ci, którzy

będą liczyć bociany mogą połączyć obie akcje wykorzystując te same wyjazdy w teren, a nawet tę samą mapę;

b) zbieranie informacji o pojedynczych stwierdzeniach lęgów łabędzi - przy okazji wyjazdu czy przypadkowej obecności w pobliżu zbiorników można skontrolować dany obszar, a informację przesłać na karcie Lubuskiej Kartoteki Przyrodniczej (do otrzymania w Klubie lub na wystawach), albo na zwykłej kartce papieru.

W obu metodach bardzo ważne jest dokładne podanie miejsca stwierdzenia, daty, ilości osobników dorosłych (par) i młodych, opis środowiska (np. staw o pow. ok. 5 ha, silnie zarośnięty trzcina) oraz oczywiście nazwiska i adresu obserwatora.

2. Ocena liczebności populacji niełęgowej łabędzia niemego. W tym przypadku chodzi o wykrycie i policzenie stad niełgowych łabędzi w okresie V-IX. Stada te są najczęściej złożone z osobników zbyt młodych, aby mogły przystąpić do lęgu (2-4 letnie). Przebywają one zazwyczaj w miejscach bezpiecznych dla nich i zasobnych w pokarm, ponieważ latem przechodzą pierzenie (wszystkie łabędzie), tzn. wymieniają stare, zużyte pióra na nowe, a pozbawione lotek tracą zdolność latania. Miejsca pierzowisk są często stale co roku. Informacje prosimy przysyłać jak wyżej.

3. Ocena liczebności populacji zimującej łabędzia niemego, krzykliwego i małego. Tu proponujemy trzy metody (w zależności od chęci):

a) zbieranie informacji o łabędziach w ramach corocznych liczeń jesiennych organizowanych przez Klub w połowie XI oraz liczeń zimowych w połowie I;

b) regularne comiesięczne kontrole wybranych zbiorników wodnych czy odcinków rzek (najlepiej w pobliżu miejsca zamieszkania), szczególnie pożądane i chyba dosyć łatwe do zebrania są informacje o łabędziach grupujących się na zimowiska w pobliżu miejscowości (np. Gorzów, Międzyrzecz, Słubice, Zbąszyń itd.);

c) ponadto, zgodnie z założeniami Lubuskiej Kartoteki Przyrodniczej, zbierane są wszystkie (nawet przypadkowe) dane o grupach łabędzi powyżej 5 os. (niekoniecznie ze zbiorników wodnych, mogą być np. żerujące na polu).

Informacje z grupy a) zbierane są na specjalnych formularzach przesyłanych zainteresowanym przed liczeniami, natomiast z grupy b) i c) jak wyżej (comiesięczne kontrole z tego samego terenu najlepiej wpisać na jedną kartę).

4. Informacje o polskiej odmianie łabędzia niemego (patrz Biuletyn LKP nr 40(1/95)). Dobrą okazją do zbierania tych danych są liczenia lęgowe łabędzi, kiedy młode o białym (nie szarym) puchu są łatwo rozpoznawalne, a także zimą w miejscach dokarmiania, gdy dorosłe ptaki wychodzą na brzeg i można porównać jasny kolor nóg łabędzi polskich z czarnymi nogami łabędzi odmiany zwykłej.

Informacje prosimy przysyłać j.w.

5. Informacje o łabędziach oznakowanych. Ostatnio coraz więcej łabędzi jest znakowanych obrączkami metalowymi lub łatwiejszymi do odczytania żółtymi obrączkami plastikowymi czy obrożami. W latach 80-tych sporo łabędzi zaobróczkowano w Rezerwacie Słońsk, a inne miejsca znakowania nie są zbyt oddalone od Ziemi Lubuskiej (Śląsk, Poznań, Szczecin), więc istnieje duża szansa na znalezienie i odczytanie takiej obrączki.

Kompletną treść obrączki prosimy przesłać na adres Klubu lub Stacji Ornitologicznej IE PAN, ul. Nadwiślańska 108, 80-680 Gdańsk 40. Znalazca zostanie poinformowany o miejscu oznakowania ptaka, jego płci i wieku oraz innych obserwacjach stwierdzonego przez niego osobnika.

Zarówno dane o łabędziach znakowanych, jak i o odmianie polskiej można zbierać przy okazji przeprowadzania innych badań związanych z łabędziem.

Serdecznie zapraszamy do współpracy licząc na sympatię członków Klubu, jaką zapewne darzą wszystkie łabędzie. P.T.D. i H.G.

Inwentaryzacja przyrodnicza dolin Odry, Nysy i Pliszeki

W ramach realizowanego przez Klub projektu WWF "Zielona wstęga Odra - Nysa" w ubiegłym roku opracowana została szczegółowa koncepcja ochrony przyrody w obszarze "Ujście Warty" oraz w dolinie Ilanki. Opracowanie przekazano nieodpłatnie Urzędowi Wojewódzkim. W ujściu Warty zaproponowaliśmy i opracowaliśmy szczegółową dokumentację projektową parku krajobrazowego obejmującego obszar ponad 26 tys. ha. Dokumentacja została przyjęta z dużym zainteresowaniem przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie i już poczynione zostały pierwsze kroki zmierzające do wprowadzenia projektu w życie. W dolinie Ilanki zaproponowaliśmy utworzenie dużego rezerwatu przyrody obejmującego jej najbardziej interesujący fragment (248 ha) oraz sześciu rozległych użytków ekologicznych. Niestety większość proponowanych obiektów leży na terenie woj. zielonogórskiego, a Wojewódzki Konserwator Przyrody w Zielonej Górze, inż. Stanisław Kwiecień nie jest zainteresowany współpracą zmierzającą do ich ochrony. Przekazano mu opracowanie "nie zamawiał".

W bieżącym roku opracowane zostaną szczegółowe koncepcje ochrony dalszych obszarów - doliny Odry na odcinku obejmującym gminy Krosno, Maszewo, Cybinka i Słubice, doliny Nysy na całej długości w woj. zielonogórskim i jeleniogórskim oraz doliny Pliszeki. Dla tych obszarów opracowana zostanie szczegółowa charakterystyka przyrodnicza, wyróżnione zostaną najbardziej interesujące fragmenty oraz zaproponowane będą zasady ich ochrony.

W związku z tym zwracamy się z prośbą do wszystkich osób, które posiadają materiały przyrodnicze z wymienionych terenów (także z lat ubiegłych) o wpisanie ich na karty Lubuskiej Kartoteki Przyrodniczej i przesłanie na adres Klubu. Interesują nas wszelkie informacje dotyczące gatunków gromadzonych w kartotece. Odpowiednie wykazy oraz karty prześlemy zainteresowanym osobom. Jednocześnie wszystkie osoby zainteresowane aktywnym zbieraniem materiałów w tym roku prosimy o kontakt listowny z podaniem obszaru, na którym chciałyby prowadzić obserwacje. Z osobami tymi skontaktujemy się osobiście (możliwość wyjazdów grupowych) lub prześlemy odpowiednie instrukcje i informacje dotyczące prowadzonych badań wraz z mapkami umożliwiającymi dokładną lokalizację obserwacji.

W dniach od 3 do 17 lipca w dolinie Pliszeki koło Dębrznicy odbędzie się obóz dla członków Klubu oraz członków Studenckiego Koła Naukowego Ekologii i Ochrony Środowiska AR Szczecin. Uczestnicy będą mieli możliwość poznania metod i udziału w pracach specjalistycznych. W obozie może wziąć udział każdy, kto ukończył szesnaście lat. Warunkiem uczestnictwa będzie zgłoszenie z podaniem imienia i nazwiska oraz adresu, a także terminu przyjazdu i czasu pobytu na obozie. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc o uczestnictwie zadecyduje kolejność zgłoszeń (czekamy do połowy czerwca) oraz wpłata wpisowego w wysokości 15 zł. O szczegółach poinformujemy zgłoszone osoby. A.J., R.S.

Obóz dla młodzieży - Bogdanka 95

Dysponujemy jeszcze kilkoma wolnymi miejscami na przyrodniczy obóz młodzieżowy w dniach od 5 do 15 sierpnia w Stacji Terenowej Klubu w Bogdance koło Drawna. W programie między innymi zwiedzanie Drawieńskiego Parku Narodowego, nauka rozpoznawania roślin i zwierząt, udział w obrączkowaniu ptaków. Przyjmujemy młodzież (przed wszystkim członków Klubu) w wieku 13 - 18 lat. Koszt 120 zł. Zgłoszenia z podaniem imienia i nazwiska, adresu, wieku oraz akceptacją z podpisem rodzica lub opiekuna przyjmujemy do 20 czerwca. A.J.

Nowości Biblioteki

- Świadomość społeczna. Niderlandy ekologiczne. 1994. Raport. Instytut Na Rzecz Ekorozwoju. Warszawa.
- Polityka ochrony powietrza atmosferycznego w Polsce. 1994. Raport. INRE. Warszawa.
- Informacja o stanie środowiska na terenie woj. zielonogórskiego w roku 1993. 1994. Wydział Ochrony Środowiska w Zielonej Górze.
- Bożena Zasiczna (red.). Leksykon zwierząt od A do Z.
- Zbigniew Podbielkowski. 1989. Słownik roślin użytkowych. PWRiL. Warszawa.
- J. Dominik, J.R. Starzyk. 1989. Owady niszczące drewno. PWRiL. Warszawa.
- Elżbieta Zntkeler. 1994. Paprocie. PERiL. Poznań.
- Josef Reichholf. 1993. Obserwujemy motyle. Jak? Gdzie? Kiedy? PWRiL. Warszawa.
- Bożenna Czarnicka. 1995. Biologia i ekologia izolowanych populacji *Senecio rivularis* i *S. umbrosus*. Wydawnictwo UMCS. Lublin.
- Tomasz Szeszycki. 1995. Leśne Gawędy - przewodnik turystyczno - przyrodniczy po Nadleśnictwie Rokita. Nadleśnictwo Rokita. Szczecin
- Jarosław Urbański. Materiały do bibliografii zoologicznej Ziemi Lubuskiej i Pomorza Zachodniego.
- Stanisław Król. Nasza przyroda (woj. gorzowskie i zielonogórskie).
- Eugeniusz Nowak. Zwierzęta w ekspansji.
- Włodzimierz Rudawski. Ekspertyza dendrologiczna wybranych drzew Kostrzyna n/O. Maszynopis. LKP.
- Wiadomości Entomologiczne. T. VIII, nr 3-4.
- Polskie Pismo Entomologiczne. PTE, Warszawa.
- Klucze do oznaczania owadów Polski. Cz. XXVII. Motyle. PTE, Warszawa.
- Acta Ornithologica - numery archiwalne.
- Acta Ornithologica. Materiały z Międzynarodowej Konferencji o Badaniach i Ochronie Ptaków Wędrownych Basenu Bałtyku.
- Acta Ichthyologica et Piscatoria. Academy of Agriculture in Szczeci. XXIII - 1993.
- Acta Theriologica. PAN Białowieża. Vol.39. No.4. 1994.
- Roczniki Akademii Rolniczej w Poznaniu.
- Ornitologia Stosowana. T.12, 13, 14.

Serdecznie dziękujemy Stacji Ornitologicznej IE PAN w Gdańsku, pani dr Dorocie Mroczkiewicz z AR Poznań oraz Pawłowi T. Dolacie za przekazane LKP czasopisma i książki.

Na prowadzenie biblioteki oraz uporządkowanie i opisanie zbiorów uzyskaliśmy pomoc finansową Regionalnego Centrum Ekologicznego na Europie Środkowej i Wschodnią (REC). Dziękujemy!

Z biblioteki korzystać można codziennie w godzinach pracy biura, jednak najlepiej w piątki w godz. od 12.00 do 18.00. M.M.

Piszcie do nas

Zapraszamy do współredagowania Biuletynu. Publikujemy krótkie teksty dotyczące przyrody regionu, ginących i zagrożonych gatunków, inne interesujące naszych członków informacje przyrodnicze, recenzje, komunikaty, ogłoszenia, listy i sprawozdania. Biuletyn ukazuje się regularnie, co dwa miesiące, w nakładzie około 400 egz. Zapraszamy.

Pomóż nam (i murawom) !

W dniach 1 - 4 lipca na terenie utworzonego przez Klub Obszaru Chronionego "Owczary", chroniącego unikalne murawy kserotermiczne i łągi zboczowe w gminie Górzycza prowadzić będziemy prace, których celem będzie opracowanie projektu zagospodarowania i ochrony obiektu. Cały obszar podzielony zostanie na kwadraty o boku 50 x 50 m w których opisywana będzie roślinność, a w przyszłości także inne elementy biocenozy. Zapraszamy wszystkich chętnych, którzy chcieliby wziąć udział w pracach, liczymy na pomoc członków Klubu. Na zgłoszenia i zapytania czekamy do połowy czerwca. Szczegółowe informacje o dojeździe, miejscu zbiórki i warunkach noclegu i wyżywienia prześlemy zainteresowanym. Dołącz do nas ! Teren (zresztą nasz wspólny) wart jest bliższego poznania, a i zajęcie znajdzie się dla każdego.

Zapraszamy do Bogdanki

Zapraszamy do odwiedzenia naszej Stacji Terenowej w Bogdance koło Drawna. Stacja leży wśród pięknych lasów, przy ujściu Korytnicy do Drawy, przy granicy Drawieńskiego Parku Narodowego, około 11 km na południe od Drawna, przy szosie z Drawna do Głuska. Do dyspozycji gości proponujemy 10 miejsc noclegowych w 3 pokojach, kuchnię z wyposażeniem i łazienkę (czasem ciepła woda). Nieograniczona liczba miejsca na rozbić namiotu.

Ceny noclegów w sezonie (lipiec, sierpień) - 6 zł, poza sezonem 5 zł od osoby (własne powłoczki na pościel lub śpiwory). Rozbić namiotu odpowiednio 3 i 2,5 zł od osoby. Dla członków Klubu 50% zniżki. Zgłoszenia korespondencyjne lub telefoniczne (nie dotyczy przyjazdu z własnym namiotem), w sezonie z kilkutygodniowym wyprzedzeniem przyjmuje Biuro Zarządu Klubu w Świebodzinie.

Nowe (i stare) wydawnictwa

W końcu czerwca ukaze się następny zeszyt Przeglądu Przyrodniczego (1/95). Cena prenumeraty Przeglądu na rok 1995 wynosi 8 zł, (roczniki poprzednie przesyłamy za zaliczeniem pocztowym). W lipcu lub sierpniu w ukażą się dwie książki - "Ptaki Ziemi Lubuskiej", oraz przygotowany i wydany w ramach projektu WWF "Poradnik lokalnej ochrony przyrody". Pierwszą z nich otrzymać będzie można za zaliczeniem pocztowym (cena ok. 8 zł), druga prawdopodobnie rozsyłana będzie bezpłatnie.

Za zaliczeniem pocztowym przesyłamy wszystkie wydawnictwa Klubu, kasety z głosami ptaków (4,4 zł) oraz liczne mapy i książki przyrodnicze (np. Czerwona Księga Zwierząt, Ssaki drapieżne Europy, Przyroda woj. gorzowskiego itp) - wykaz wraz z cenami wysyłamy za żądaniem. Wydawnictwa można także nabywać na ekspozycjach w Bogdance, Kostrzynie, Pniewie i Sulchowie.

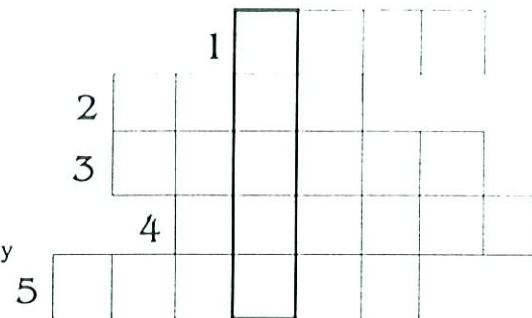
Wszystkim którzy w terminie opłacili składki serdecznie dziękujemy !

Zalegającym przypominamy - dorośli 10 zł, młodzież 5 zł rocznie ! Konto Klubu - WBK Świebodzin, nr 359661 - 749 - 132. Jeśli ktoś ma wstręt do wypełniania przekazów opłaty może dokonać bezpośrednio w Biurze Zarządu lub na ekspozycjach.

Krzyżówka

1. Najcięższy krajowy ptak latający
2. Krukowi oka nie wykole
3. Mały rudzielec
4. Latający 'Jurek'
Ma dwa czubki

Pytania tym razem z ornitologii. Rozwiązanie - hasło z pogrubionych kratek prześląjcie na adres Klubu do końca czerwca.

Nagrodę za prawidłowe podanie hasła krzyżówki z poprzedniego numeru ('włosna') wylosowała Anna Danilkiewicz z Zaboru. Gratulujemy ! Nagrodę - kasetę z głosami ptaków - prześlemy pocztą.

Słowniczek wesołego przyrodnika

Synantrop

Synantrop (gr. syn = razem + anthropos = człowiek)
Zwierzę nie będące pasożytem ani zwierzęciem udomowionym, a którego bytowanie jest okresowo lub stale związane z siedliskiem człowieka oraz jego działalnością.

Zmieniamy siedzibę

Prawdopodobnie w początkach lipca biuro Klubu zostanie przeniesione do nowej siedziby na ul. 1 Maja 22, około 300 m od miejsca naszego dotychczasowego pobytu. Zmienimy również telefon, niestety nie znamy jeszcze nowego numeru. Wszystkich którzy zechcieliby pomóc w przeprowadzce oraz w wyposażaniu nowych pomieszczeń serdecznie zapraszamy.

Z uwagi na wprowadzenie ochrony danych osobowych, adresy nowych członków Klubu zostały uznane za poufne.

Wsparli naszą działalność

Nadleśnictwo Bolewice
Nadleśnictwo Brzózka
Nadleśnictwo Gubin
Nadleśnictwo Krzystkowice
Nadleśnictwo Międzyrzecz
Nadleśnictwo Nowa Sól
Nadleśnictwo Rzepin
Nadleśnictwo Sulęcín
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze
Urząd Miejski w Kostrzynie nad Odrą
Urząd Miejski w Świebodzinie

Dziękujemy !

Redakcja i skład: Hanna Garczyńska, Andrzej Jermaczek

Rysunki: Piotr Kulak

Autorzy tekstów: Paweł T. Dolata, Hanna Garczyńska, Danuta Jermaczek, Andrzej Jermaczek, Mariusz Mleczak

LUBUSKI KLUB PRZYRODNIKÓW
66-200 Świebodzin, ul. 30 Stycznia 23, tel. 242-81w.17
Konto nr 359661-749-132, WKB oddział Świebodzin

Skład komputerowy na sprzęcie ufundowanym przez
THE ENVIRONMENTAL PARTNERSHIP FOR CENTRAL EUROPE